

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' אמור י"ח אייר תשע"ח

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 580

פנינים יקרים

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא וכו' (כא, א) איתא במדרש (ויק"ר כו) מהו אמור ואמרת שתי פעמים? אלא באמירה ראשונה אמר לו לנפש לא יטמא בעמיו, באמירה שניה אמר לו אם בא מת מצוה לידך הזקק לה ע"כ. אמר הכותב זה הכלל הכל מאתו יתברך שמו לפעמים האמירה "כן" ולפעמים האמירה "לא". לגבינו ה"כן" וה"לא" שוין כאחד והכל לעשות רצון אבינו שבשמים. (פלגי מים)

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם וכו' (כא, א) אמור ואמרת שתי אמירות. לפי שהעליונים אין יצר הרע מצוי בהם לפיכך אמירה אחת דיה להם שנאמר: בגזרת עירין פתגמא ומאמר קדישין שאלתא (דניאל ד, יד) אבל התחתונים שיצר הרע מצוי בהם, בשתי אמירות והלואי יעמדו. (ויק"ר כו)

אמור אל הכהנים - ואמרת אליהם וכו' (כא, א) פרש"י להזהיר גדולים על הקטנים. בדרך מליצה יאמר: הגדולים בזהירותם והנהגתם משמשים דוגמא ואזהרה לקטנים לדעת מה לעשות וממה יש להזהר. (שארית מנחם)

אמור ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים. להזהיר את הגדולים שיחשבו עצמם לקטנים.

(הרא"י מסדיגורא זצ"ל)

כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו וכו' (כא, ב) כהן הדיוט מטמא לקרובים משא"כ הנזיר וכהן הגדול. והטעם כי קדושת הכהן הדיוט הוא קדושת המשפחה קדושת קורבה, לכן גם מטמא להם כשם שהוא מקבל הקדושה מהם, אך הנזיר שקדושתו היא קדושת עצמו ואין לקדושתו שייכות עם קרבת המשפחה על כל לא יטמאו להם. וכן הכהן הגדול שהתעלה בקדושתו ולא מחמת קרבת המשפחה לכן לא יטמא. (שם משמואל בשם אביו אבני נזר)

והכהן הגדול מאחיו וכו' (כא, י) דרשו חז"ל (יומא יט) הגדול מאחיו בחמשה דברים בחכמה בכח בנוי בעושר ובשנים. גדולה זו הוא רק לגבי אחיו אבל אין גבהות לפני המקום (עיין ברכות י) ואין גדולה בפלטריין של מלך (ירושלמי שבת י, ג).

ובא השמש ומהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא (כב, ז) המשנה הראשונה של מסכת ברכות אומרת: מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתם. לכאורה צ"ב מה הקשר בין קריאת שמע לזמן היתר אכילת תרומה? אלא הדין הוא שהטמאים לא יועיל להם אכילת התרומה במשך היום, גם מבילתם לא יועיל להם. ועם הערב שמש הותרו הכהנים לאכול בתרומה. הערב שמש זה מוכיח שמתחילים זמן חדש, ואין לו קשר עם היום שעבר. כיוצא בזה אנו למדין כשמתחילים זמן חדש קיימת התעוררות מחודשת של קבלת עול מלכות שמים, וזהו הקשר בין אכילת התרומה לזמן קריאת שמע של ערבית. (לפי רבי אברהם מסוכטשוב זצ"ל)

שור או כשב או עז כי יולד וכו' (כב, כו) אמר רבא שור בן יומו קרוי שור איל בן יומו קרוי איל (ב"ק סה) בעלי חיים נולדים מושלמים וזהו חסרונם אין הם מתקדמים ואינם משתלמים. ואילו האדם אינו נולד מושלם וזקוק הוא לידי המבוגרים עד אשר יתחזק. וזהו מעלתו הוא מתקדם ומשתלם... וד"ל. (באהלה של תורה)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש זיע"א כ"ח ניסן תשל"ב ה'בא ל'צפ"ס ע"א.א.

נהיה יחיד בעולמו כדי להשיג שהוא מציאות של "וחטאתי נגדי תמיד", ולהשיג שהוא המציאות של "וחטאתי לה". כי בכל רגע האדם נמצא בסכנה שלא יכפור בפגם שלו, אולם כשהוא מגיע לדרגת שלימות שאינו כופר בפגם שלו, דהיינו שהוא נהיה מופשט, בבחינת "תוהו ובוהו" כמו שהרבש"ע ברא את עולמו, אז הוא יכול להגיע אל השלימות, למציאות של "אחד היה אברהם". והרי גדלותו של אברהם אבינו היתה, שממציאות ההתפשטות שלו, ומההכנעה שלו, "אנכי עפר ואפר", הוא הגיע ל"אחד היה אברהם".

וכמו כן דוד המלך, שהגיע לשיא השלימות, שזכה להיות מהמרכבה של הרבש"ע, מה אמר, "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם". וע"י שזכה להגיע לכזו שפלות הוא זכה להיות מהמרכבה, שענינה היא "לך דומיה תהילה", והיינו שהגיע לבחינה של "עלמא יחידא", שהוא נהיה יחיד בעולם. וכמו שהרבש"ע הוא יחיד בעולמו ואין שני לו שיתוכח עמו, כך דוד המלך הגיע לאותה בחינה שהרבש"ע ברא את האנוש, בבחינת הכנעה, בבחינת בחירה. וכך הוא הגיע לשיא השלימות. אמנם בכך הוא לא זכה עדיין לשלימות. וכאשר חשב שכבר הגיע לשלימות שלו אז הוא הפסיד את הבחינה של פחד, ואיבד את "פחד יצחק", ואז נכנס בבחינה של "בחנני ונסני", שהוא נהיה מציאות בפני עצמו ללא סיבת כל הסיבות, ואמר "בחנני ונסני". ובזה נפגם אצלו הבחינה של עלמא יחידא, ויצא מהאיחוד של האנוש עם הבורא כפי

...אולם טעות היא בידו, כי רק כאשר יכיר את עצמו יכול להגיע לשלימות, כי אז יקיים בנפשו "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך". ואין הכוונה דווקא לעינויים כפשוטם, גם פחד הוא בכלל "טוב לי כי עוניתי", ומתוך שיכיר את מהותו יהיה כל הזמן בפחד. על הפחד הזה נאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך", היות שאדם לא יכול לשנות את עצמו ולא להיות מודה על האמת רק מתוך פחד. איזה פחד? פחד יצחק. לא פחד הנובע מתוך עינויים כמו במשטרים האפלים שמוציאים באיומים מחשודים הודאה על האמת, רק פחד הנובע מתוך הכרה אמיתית של מהותו ומצבו. כי בשעה שאדם עומד בנסיון של הפגם, לא שייך שהוא לא יפגום, אפילו האדם הכי גדול בעולם, וגם זה שהגיע לשלימות של "תוהו ובוהו" ו"לך דומיה תהילה". ואי אפשר להשיג את השלימות רק ע"י דומיה ותוהו ובוהו. ואין הכוונה שיאמר בפה "לך דומיה תהילה", רק שהוא חי במצב שכל קיומו הוא רק שלימות הרחמים, ו"כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך". בלי זה הוא לא יכול להשיג את השלימות. ורק אז כשהוא מגיע לשלימות הזו הוא יכול להשיג מה רוצים ממנו מן השמים.

אולם איך יכול האדם להגיע לכזו שלימות, הרי הוא לא מסוגל לגלות ולספר לפני עצמו את הנפילות ואת המכאובים שלו ואיך הוא יכול לדבר על כך לפני החבר. אך האם יש לאדם חבר בעולם? הוא החבר של עצמו! ובמה הוא חבר של עצמו, שבמחשבותיו הוא לא מחפש לתרץ את הנפילות והפגמים שלו, ואז הוא

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

נכנסו לפרדס ורק אחד יצא, זה רבי עקיבא שיצאה נשמתו באחד. ממנו הם לומדים, כי ממנו ניקח לעבוד את ה', אין להם רבי אחר. הרבי שלהם הוא שהם לומדים מהעקשנות של הקליפה והם מהפכים, עם העקשנות שלהם הם מהפכים.

ולמרות שהאדם מגיע לשלימות כמו שהרבש"ע הוא שלימות, שהוא בחינת המרכבה. אך כל זמן שהעולם לא הגיע לשלימות וכל הניצוצות חזרו לחיות כמו לפני חטא עץ הדעת לא יכול להיות התיקון השלימות. ולכן הצדיק אמת שהוא צדיקו של עולם צריך להיות באותה בחינה של הקדושה שהוא הרבש"ע בכבודו ובעצמו שברא את העולם. והוא צריך לעבוד על עצמו ולהגיע לכזו בחינה בבחינת גוף, וזוהי המרכבה. ואיך יעבוד על עצמו, ע"י שילמד מהדרכים של היצה"ר שאינו מתעייף ומגיע גם לגדולים להביא אותם לבחינה של "בחנני ונסני", ולהביא אותם לכזו בחינה של "בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע". לכן בכל רגע מתהווה בחינה חדשה, בחירה חדשה, לידה חדשה, ו"בחנני ונסני" חדש. כי כל עוד שאין את השלימות הצדיק הוא בנפילה, בכדי שיוכל ללקט את כל הניצוצות שנדחו ונתפזרו בחטאים הקדמונים ועד היום הם נידחים בגלל שאין אצלנו אחדות ואין אצלנו שלימות.

המשך יבוא אי"ה

שהרבש"ע ברא את העולם, והגיע לפגם של "בבוא אליו נתן הנביא כאשר וגו'". אכן, בעקבות הפגם הזה הוא הגיע להיות שלימות המרכבה, כי מתוך הפגם הזה הוא הבין באיזה פחד הוא צריך לעמוד בכל רגע ובכל נשימה.

כל נשימה אצל האדם היא בריאה חדשה, וכמו שהרבש"ע הוא "מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", כך צריך האדם להגיע לאותה בחינה שאין לו קיום כלל אפילו נשימה אחת. לדרגת שלימות כזו ש"מה אני בורא אף אתה בורא" בבחינת גוף. שזה היה תכלית הבריאה שהאדם יגיע לכך, שהוא יהיה שליט בעליונים ובתחתונים ע"י שיגיע לשלימות כמו משה רבינו שאמר "ונחנו מה", ואז השלימות של הקליפה תתכלה, וממילא הוא ישאר השליט והמנהיג, שעל ידו העולם הגיע לשלימות, וכל הניצוצות שנדחו בחטא עץ הדעת הגיעו לשלימותם, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ.

האדם לא יכול להגיע אל התכלית של השלימות שלו שעבורה ברא הרבש"ע את העולם רק כאשר יתלקטו כל הנידחים של העולם שחטא העגל גרם להם להיות נדחים, ובגלל שאין אצלנו אחדות זה נמשך הלאה עד היום. כי כשאין אחדות יש פירוד. וזוהי העבודה של הצדיק אמת - ללקט את הניצוצות. ומהיכן הוא לומד? הוא לומד מן הטבע שהרבש"ע ברא שאינו מתעייף, ולא נרתע אפילו מגדולי גדולים. שהרי ארבעה

המשך פנינים יקרים

וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו (כב, כט) אמרה תורה מי שנעשה לו גם וניצל מסכנה צריך להביא קרבן על הטוב שגמלוהו. אמנם מה שכתוב אח"כ לרצונכם תזבחו צריך ביאור הלא אף שהוא שמח כי הצילו ה' מרעה הרי כל הענין אינו לרצונו כי מוטב היה לולא בא כלל לידי סכנה ולא היה זקוק לגם. ואם כן איך אמרה תורה לרצונכם שיהיה לרצונו של האדם? אלא שהאמת הוא שצריך האדם לשמוח ביסורים שעברו עליו, כדברי דוד המלך ע"ה אשרי הגבר אשר תיסרנו י-ה (תהלים צד) לכן נאמר לרצונכם תזבחו שתקבלו באהבה וברצון כל מה שעבר עליכם. ככתוב טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך (שם קיט). (כתב סופר)

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם (כב, לב) הכלל שכר מצוה מצוה ובמצוה שם מציאות חיי האדם. אמנם במקום שיש קידוש ה' אין מציאות האדם נחשבת כלל לגבי קדוש ה'. ולכן מצות קדוש ה' היא שלא יהא מחשב כלל על שכר מצוה זו של מסירות נפש. אלא מסירות נפש מתוך אהבה בלבד...

ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם (כב, לב) הרי זו פעולה הדדית ישראל מקדשים את ה' וה' מקדש את ישראל. וכן את ה' האמרת היום... וה' האמירך היום (דברים כו) על יסוד זה נאמר בזה"ק ולא תחללו את שם קדשי - כל המפריד בתוך בני ישראל כאילו מפריד בשמו של הקב"ה. (שארית מנחם)

המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ה' (כב, לג) רש"י: המוציא אתכם על מנת כך. המוציא לשון הוה. וכן להיות להם לאלקים אף זה לשון הוה כי אין זה ענין חד פעמי שקרה בשכבר הימים אלא תהליך תמידי. (אמר המעתיק. השווה למשנה הנאמרת בהגדה של פסח חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, ראה מתמשכת...).

מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי (כג, ב) אותם המועדים שהקב"ה חפץ בהם אלה הנקראים מקראי קודש. אבל אם תקראו מקראי חול בעסק חיי שעה ותענוגות בני אדם בלבד לא יהיו מועדי ה' אלא יהיו מועדיכם שנאה נפשי (ישעיה א) - עיין ספורנו - מוסיף בעל חדושי הרי"ם, לכן נקראים מקראי קודש מחמת שהם קוראים ומושכים את האדם לקדושה. (באהלה של תורה)

וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש וכו'. (כג, ג) יש אדם שומר שבת המוצא מנוחה לעצמו ויגיעה לקב"ה כדברי הנביא הוגעתם ה' בדבריהם (מלאכי ב) כי על ידי שביתתם ממלאכה הם מתאספים בשבת אגודות אגודות ומספרים לשון הרע. לכן אמר הכתוב: שבת שבתון, שבת לך ושבת היא לה' ולא מנוחה לך ויגיעה לקב"ה...

ביום הראשון מקרא קודש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו (כג, ז) מועדי ה' קוראים גם את ה' "לכם" הענינים הגשמיים להיותם קודש.

עד הביאתכם את קרבן אלקיכם וכו' (כג, יד) אסור לאכול מהתבואה החדשה עד הקרבת העומר, מנוחה לאדון כל הארץ לדעת ולהודיע כי "לה' הארץ ומלואה".

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתכם את עומר התנופה וכו' (כג, טו) אנו סופרים ארבעים ותשעה ימים מיום הבאת העומר עד קבלת התורה. לרמזו אם אין קמח אין תורה ואם אין תורה אין קמח (מהר"ל) הא בהא תליא.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

